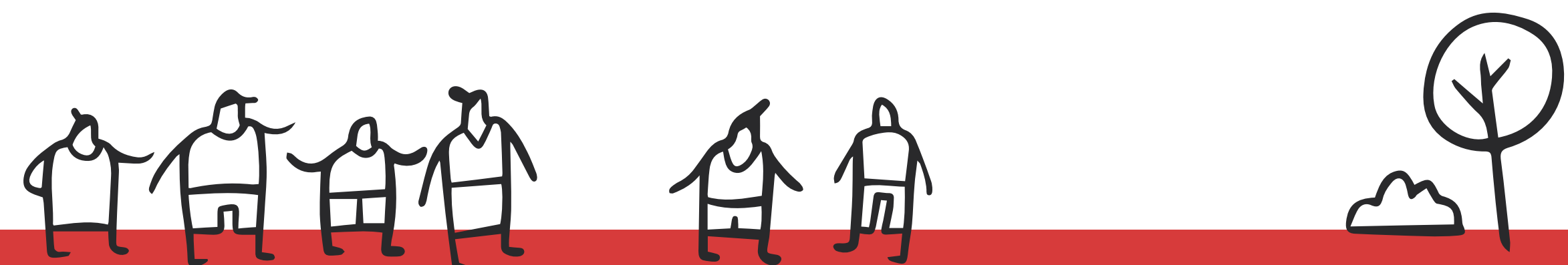

Smog: tanie ogrzewanie czy czyste powietrze?

mapa stanowisk z dialogu 25.10.2023

Co myślimy o smogu z domów?

W tym dialogu wzięli udział między innymi: analityk danych, specjalistka marketingu, muzyk-nauczyciel, stolarz, aktywistka partycypacji obywatelskiej, informatyk, student prawa i bezpieczeństwa publicznego.

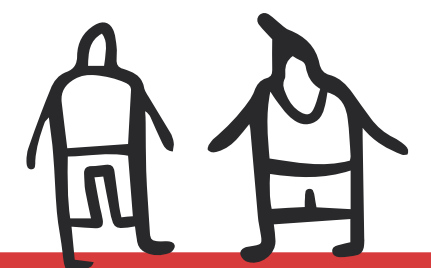
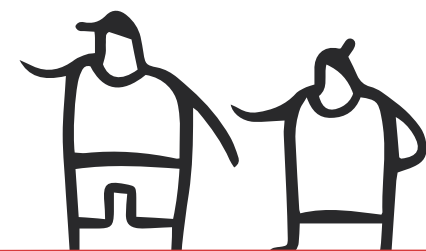
Dostęp do czystego powietrza to usługa społeczna, jak komunikacja i czysta woda. To powinno być zagwarantowane. To wpływa na jakość życia i na zdrowie

Mam głębokie przekonanie, że rzeczywiście problem w edukacji to jedno i to, że brakuje środków to drugie, ale działania państwa w tym zakresie są toporne

Dylemat czyste powietrze, czy tanie ogrzewanie w dużej mierze stał się fałszywy. W zeszłym roku wszyscy, co ogrzewają węglem zastanawiali się, czy węgiel będzie, czy będzie kiepskiej jakości i w absurdalnych cenach. Więc już dawno ogrzewanie, które prowadzi do smogu nie jest tanie. Chyba, że ktoś pali śmieciami, ale to niszczy kominy i nasze zdrowie

To, że śmiecimy i palimy, to widzimy na mapach. Jesteśmy wielką, czerwoną plamą i widzimy czerwono zaznaczone plastiki. W tym momencie rak to pierwsza albo druga przyczyna śmierci

Edukacja dla jednych, narzędzia finansowe dla drugich, a tych, co palą śmieciami, po prostu karać. Żeby walczyć o jakość powietrza i nie krzywdzić tych, którzy sobie z tym nie radzą

Co nas różni:

jedni popierają zgłaszanie trujących służbom, inni przeciwnie

Teraz można zaskarżyć miasto i wymuszać rzeczy na naszym państwie żeby próbowało rozwiązać problem. Choć na zachodzie system sadowniczy jest w tym bardziej sprawny.

Na to są kary, ta sytuacja jest czarno-biała

W ostateczności. Nie dlatego, że to donosicielstwo tylko, że metoda kija jest 5 razy gorsza niż marchewki

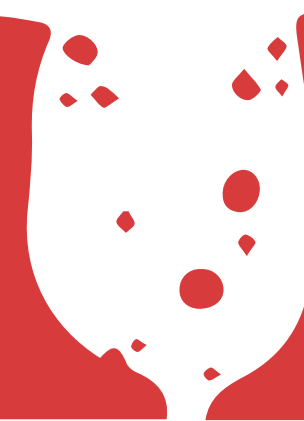
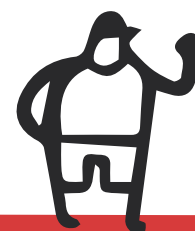
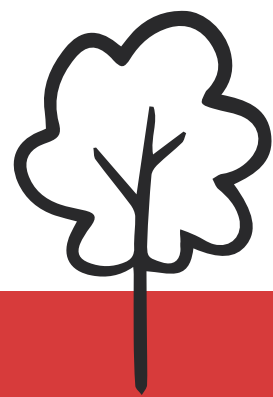
Ja bym mogła dzwonić codziennie, ale nie robię tego. Co z tego, że przyjedzie straż i nałoży piętnasty z rzędu mandat... Czuję, że nie zawsze to karanie jest najlepszym sposobem

Ja bym tego donoszenia się nie bał. W każdej wspólnotce są reguły i za ich nieprzestrzeganie grozi kara

Jak widzę, że sąsiad pali gumę, to dzwonię na policję. To kwestia nie tylko mojego zdrowia, ale całego społeczeństwa

Zgłoszenie na służby wywołuje już złe konotacje. Jakikolwiek zgłoszenie to konfidenctwo

Pytanie, po co komu 5 mandatów za 1000 zł, bo w końcu wpada się w problemy i areszt

Co nas różni:

jedni wierzą w edukację i rozmowy,
inni w system kar

Idziemy do ludzi i pytamy,
czy oni w ogóle wiedzą,
że mają wymienić kopciuchy
i że jest jakaś ustawa,
że są dofinansowania

Strażnicy też robią taką robotę
trochę edukacyjną, mają
ulotki, informują co to ustawa
antysmogowa, że jak masz ten
kopciuch, to nie ma trochę
wyboru, w końcu też trzeba
ten piec wymienić

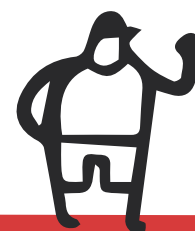
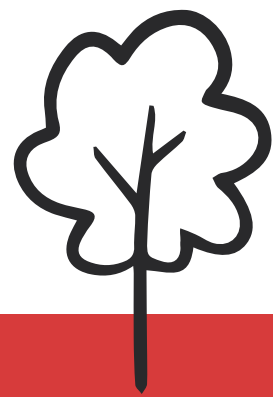
Przykleiła kartkę i okazało się,
że już nie palą. Trzeba mieć
cywilną odwagę rozmawiania

Jest grupa osób bez
świadomości i tu trzeba
pracować z edukacją

Czuję, że nie zawsze to karanie
jest najlepszym sposobem,
ale jak wiem, że to są śmieci,
to nie mam dylematów

Chciałabym wierzyć w to,
że edukacja będzie zwiększać
świadomość i to zmieni świat,
ale najbardziej zmienia prawo
i ekonomia dnia codziennego.

Dużo większe mandaty
za palenie śmieciami, podatki
większe za samochody

Co nas różni:

jedni mogą wdrożyć ekologiczne rozwiązania, inni nie

Są jakieś granice – u mnie to jest palenie śmieciami i na to u mnie nie ma zgody

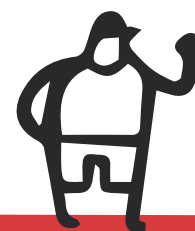
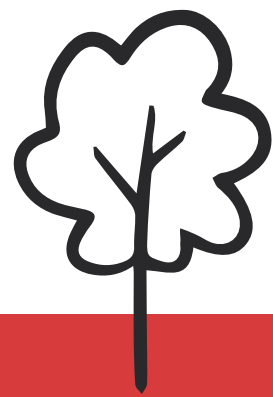
Na wsi, gdzie jest zwarta zabudowa, może być centralne ogrzewanie z lokalnej ciepłowni. To problem, który musimy rozwiązać jako wspólnota

W mieście mamy centralne ogrzewanie, na wsi tego nie ma

Do miejskich spraw jeżdżę na rowerze, ale jestem stolarzem, do pracy potrzebuję samochodu

Często mam poglądy, że powinno być tak, ale robię inaczej. Mam piec na węgiel najgorszego typu, ale przerobienie go jest dla mnie niewykonalne. Musiałbym postawić nowy komin i zrobić remont piwnicy, tam jest kwestia własności

Ubodzy może nie palą śmieciami, ale mokrym drewnem. Nie wymienili pieca, mają źle ocieplony dom

Co nas łączy:

czyste powietrze to nasze wspólne dobro

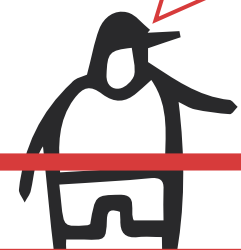
Dostęp do czystego powietrza to usługa społeczna, jak komunikacja i czysta woda. To powinno być zagwarantowane. To wpływa na jakość życia i na zdrowie

Pyły wpływają na stany zapalne i choroby autoimmunologiczne – robi się gigantyczny problem zdrowotny

Musimy współlniać cele i uświadomić innym – wy też trujecie swoje wnuki, dzieci i też powinniście się o to troszczyć

Czyste powietrze to koszt, który powinniśmy ponieść przez inwestycję w OZE i specjalne instalacje – to inwestycja w zdrowie

Dlaczego program „czyste powietrze” nie jest nazywany inwestycją, aby życie utrzymać w zdrowiu?

Co nas łączy:

czyste powietrze wymaga działań wspólnotowych

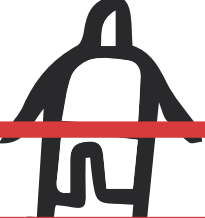
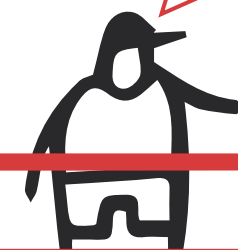
Dopóki nie będziemy myśleć jako wspólnota, to najbogatsi sobie poradzą, a biedni będą myśleli tylko, jak przetrwać. I wszyscy będziemy na tym tracić

U nas jest powszechna akceptacja łamania prawa, a tymczasem co 7 osoba umiera wcześniej, niż powinna, bo cała reszta nic sobie nie robi z tego, co pali

Gdyby każdy o to dbał, świat byłby lepszy. I chciałbym, żebym nie zawsze to ja musiał działać

Jest problem stygmatyzacji i frustracji, często nie ma sensownego wyjścia

Nie znam osób ze wsi tak samoświadomych, żeby nie palili śmieciami

Co nas łączy:

czyste powietrze to także problem ekonomiczny

Najbogatsi postavili sobie panele, zainstalowali pompy ciepła i odliczyli sobie podatek

Jeżeli nie wspomozemy tych ludzi, nasz system emerytalny jest tak skonstruowany, że oni sami tego nie zrobią

Jest grupa osób zagrożona ubóstwem energetycznym i jako państwo, samorząd, sąsiedzi powinniśmy się tym zająć

Żyję na wsi, gdzie wymiana pieca dla osoby z klasy średniej jest poza zasięgiem, to jest 50-60 tys. zł. Nie mam pojęcia, jakby to mogło być u moich mniej zamożnych sąsiadów

Jest ta grupa osób, których na tę zmianę nie stać. To są osoby mieszkające na wsi, część osób w gorszej sytuacji ekonomicznej

Wszyscy się na to zrzucamy, każdy płaci rachunek za prąd – tylko te środki były przez ostatnie lata nie dosyć dobrze inwestowane

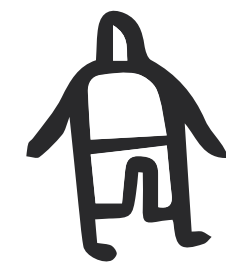
O tym dialogu

Smog: tanie ogrzewanie czy czyste powietrze?

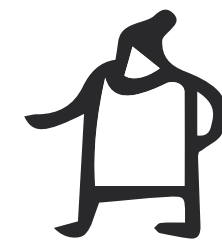
PARTNERZY DIALOGU:

W DIALOGU WZIĘŁO UDZIAŁ **9 OSÓB**

6 MĘŻCZYŹN

3 KOBIET

UCZESTNICY POCHODZILI Z WOJEWÓDZTW:

- kujawsko-pomorskiego,
- małopolskiego,
- mazowieckiego,
- podlaskiego

DIALOG POPROWADZILI:

Adam Kusio

Joanna Zięba

FUNDACJA
NOWEJ
WSPÓLNOTY

KOORDYNATORKA TEGO DIALOGU:

Katarzyna Binda

K.BINDA@FNW.ORG.PL

Polski
Dialog